

*Regele-cerșetor
și
secretul fericirii*

Puterea vindecătoare a poveștilor

JOEL BEN IZZY

CUPRINS

Mulțumiri	7
Prolog. Regele-cerșetor	11
Capitolul 1	
Calul pierdut	21
Capitolul 2	
Greierile care a sărit până la Lună	38
Capitolul 3	
Optimism și pesimism	56
Capitolul 4	
Jurământul tăcerii	68
Capitolul 5	
În căutarea adevărului	87
Capitolul 6	
Grănicerul	103
Capitolul 7	
Întâlnirea	111

Capitolul 8	
Înțelepciunea din Helm	129
Capitolul 9	
Comori ascunse	138
Capitolul 10	
Căpșuna	156
Capitolul 11	
Cel de pe urmă râset al lui Hershel	169
Capitolul 12	
Cămașa omului fericit	177
Capitolul 13	
Vulpoiul din grădină	189
Capitolul 14	
Secretul fericirii	201
Epilog. Regele-cerșetor	207
Despre povestiri	211

CAPITOLUL 1

Calul pierdut

DEMULT, ÎNTR-UN SAT din nordul Chinei, trăia un om care avea un cal minunat. Așa frumos era calul său, că oamenii veneau de la mari depărtări doar să-l admire. Îi spuneau mereu ce binecuvântat este că-l are.

— Se prea poate, răspundea el, dar ceea ce pare o binecuvântare poate fi și un blestem.

Într-o zi, calul a fugit. A dispărut pur și simplu. Oamenii veneau acum să-l compătimizească pentru ghinionul său.

— Așa o fi. Dar ce pare un blestem poate fi și o binecuvântare, spuse el.

Câteva săptămâni mai târziu, calul s-a întors. Și nu era singur. Îl urmau 21 de cai sălbatici. După legea pământului, aceștia deveneau proprietatea lui. Avea, acum, o mulțime de cai.

Vecinii veniră din nou să-l felicite pentru norocul ce dăduse peste el.

— Cu adevărat, ești binecuvântat!

— *Se prea poate, dar ceea ce pare o binecuvântare poate fi și un blestem.*

Imediat după aceasta, fiul său, unicul său fiu, a încercat să călărească unul dintre caii sălbatici. Calul l-a azvârlit cât colo, iar acesta și-a rupt piciorul. Din nou sosiră vecinii, de data aceasta să-i spună ce rău le pare. Cu siguranță că trebuie să fi fost blestemat în vreun fel.

— *Se prea poate, a răspuns el, dar ceea ce pare a fi un blestem poate fi și o binecuvântare.*

O săptămână mai târziu, regele ținutului trecu prin sat, luând pe fiecare tânăr apt de luptă la război împotriva locuitorilor din nord. A fost un război îngrozitor. Toți cei plecați din sat au fost uciși. Doar fiul omului nostru a supraviețuit, datorită piciorului său rupt.

De atunci și până azi, în sat există o vorbă: „Ce pare a fi o binecuvântare poate fi un blestem, iar ce pare un blestem poate fi o binecuvântare.“

POVESTE ORIGINARĂ DIN CHINA

Calul pierdut

Chiar și cum am ajuns să spun povești este o poveste. O poveste cu blesteme și binecuvântări. Spre deosebire de alți povestitori, nu m-am născut într-un mediu artistic. Odată, într-o crâșmă din sudul extrem al Irlandei, am ascultat un veritabil *seanachie*¹, care intona balade vechi cu atâta sensibilitate, de puteai auzi fantomele înaintașilor

¹ Povestitor (din irlandeză).

săi cântând în cor. Altă dată, în cartierul evreiesc din Ierusalim, am întâlnit un *maggid*¹ hasidic², care descindea direct din neamul rabinului Nachman din Bratzlav³, mare povestitor mistic din secolul al XVIII-lea. Pe țărmul nordic al insulei Oahu, din Hawaii, am împărțit scena cu o femeie care fusese desemnată păstrătoarea unei colecții de povestiri aparținând strămoșilor săi, adunate de-alungul a peste 5000 de ani.

Eu nu aveam, ca să zic așa, nimic în spate, lucru care mi-a dat mereu un sentiment de jenă. Am crescut în cel mai puțin magic loc de pe pământ, în suburbia suburbiilor din estul Los Angelesului. Acolo unde locuia familia mea, nu erau nici vedete de cinema, nici plaje, de fapt, nu era apă de niciun fel. Cât vedeai cu ochii, nu era nici urmă de relief; deși știam despre munții roșietici din nord, nu-i puteam vedea din cauza smogului.

Am crescut deci în San Gabriel Valley — a nu se confunda cu bine-cunoscuta „The Valley”⁴. A noastră era „The Other Valley”⁵, o lume plată și pătrătoasă, cu străzi nemilos de drepte. Fiecare ducea spre o autostradă care, la rândul ei,

¹ Predicator pelegrin din Israel și foarte bun povestitor.

² Hasidism — mișcare religioasă iudaică apărută în secolul al XVIII-lea în Europa de Est, al cărei fondator este rabinul Israel ben Eliezer (1700–1760), numit și Baal Shem Tov (Stăpânul numelui bun). În ebraică, *hasidut* și *hesed* înseamnă „pietate”, „bunătate”.

³ Strănepot al rabinului Israel ben Eliezer, rabinul Nachman (1772–1810) a fost un mare mistic, un înțelept și un inițiat al Kabbalei. Bratzlav este un orașel din Ucraina, cunoscut astăzi și ca Breslov, după numele grupului hasidic ce-și are originea aici.

⁴ San Fernando Valley, cunoscută pe plan local ca „The Valley”, este zona cea mai dens populată din Los Angeles, situată în nord-vestul acestuia.

⁵ Cealaltă vale.

ducea către alte și alte autostrăzi. Asta era tot ce știam eu despre lume.

De asemenea, nu pot spune că am crescut într-un univers al poveștilor. Adevărul este că poveștile îți răpesc timp, iar timpul părinților mei era ocupat de încercarea de a ține lumea noastră la un loc, în timp ce se luptau cu sărăcia și cu sănătatea din ce în ce mai precară a tatălui meu. Făceam parte din clasa de mijloc și tata a încercat o grămadă de slujbe, pentru a ne menține pe linia de plutire. Visa la lucruri mărețe pentru familia noastră, iar când aceste planuri eșuau, dădea totul uitării, încheind cu o glumă sau cu un proverb. Mă gândesc că acestea ar fi putut deveni povești în toată regula, dacă tata n-ar fi fost întrerupt constant de soneria telefonului. Se repezea să răspundă, nevrând să scape acel telefon atât de important — care, cu siguranță, ne-ar fi făcut bogați sau măcar ne-ar fi scos de pe lista beneficiarilor de ajutor social. Dar telefonul acesta nu avea să vină niciodată.

Cât despre mama, ea nu ne-a spus niciodată povești; doar din când în când mai făcea referire la câte una în timpul drumurilor noastre prin oraș.

— Precis că ați auzit de Helm¹! Știți voi, orașelul evreiesc al proștilor.

— Nu, n-am auzit, răspundeam eu și frații mei. Hai, spune-ne!

— Helm... repeta ea cu un aer visător. Trebuie să fi auzit de el. E în Polonia. Acolo unde ninge mereu. O, dar astea erau cele mai frumoase povești...

¹ Helm (Helem) este cunoscut în folclorul evreiesc ca orașelul mitic al proștilor. În Polonia există un orașel numit Chelm, cu care este identificat acesta.

— Spune-ne una acum!

— ... ne plăceau la nebunie. E una în care helmiții își construiau templul cărând la vale bușteni din vârful unui munte... Dar cine sunt eu să vă spun vouă povești?, se scuza ea. Bunicul Izzy era povestitor. Stăteam și-l ascultam ore în șir...

Apoi se pierdea în reverie, lăsându-ne cu imaginea bunicului Izzy, marele povestitor din îndepărtatul Cleveland. Mai târziu, când am început eu să spun povești, mi-am luat numele după el, Joel ben Izzy, în limba ebraică semnificând „Joel, fiul lui Izzy“. Pe vremea aceea, nu știam asta. Tot ce știam era că magia nu exista și că pretutindeni în jur era doar smog. Ca să nu pătrundă înăuntru, lăsam în jos geamurile mașinii, așa că aceasta se transforma într-un univers de povestiri nespuse, șerpuiind prin suburbiile fără de sfârșit.

Tocmai absența magiei m-a îndemnat să pornesc în căutarea ei. Și țin bine minte ziua în care am găsit-o. Trebuie să fi avut vreo cinci ani. Ceilalți doi frați ai mei erau la școală, iar eu o însoțeam pe mama la supermarket. Îmi dădeam seama că nu era în apele ei; deși în momentul respectiv nu știam, ea tocmai aflase că tata trebuia să se interneze în spital, pentru o altă operație, de data asta pentru cataractă. Voiam să o înveselesc într-un fel și, tocmai când ne aflam la sectorul de legume, mi-a venit o idee.

— Mami, i-am zis, uită-te la vânăta aia! Ce seamănă cu Nixon¹!

¹ Richard Milhous Nixon (1913–1994) a fost cel de-al 37-lea președinte al Statelor Unite ale Americii (1969–1974).

„Cartea de față invită cititorii să-și vadă propriile vieți ca pe niște povești, debordând de înțelesuri niciodată predictibile.“

SAN FRANCISCO CHRONICLE

„O carte frumoasă, plină de povești din alte vremuri — din China, India, Persia, Ierusalim — care-l ajută pe povestitorul Joel ben Izzy să treacă peste momentele sale întunecate de tăcere și să regăsească iar drumul către lumea sunetelor. Minunat!“

GRACE PALEY

scriitoare americană

„Parabolele au întotdeauna o morală. Cum ne reamintește una dintre poveștile sale originare din China, ceea ce pare a fi o binecuvântare poate fi un blestem, și ceea ce pare a fi un blestem poate fi o binecuvântare. Izzy își inițiază cititorul în fiecare capitol printr-o poveste dintr-un alt colț al lumii, pe care o leagă cu măiestrie de un eveniment din propria viață. Această carte modernă este un amestec de ficțiune și nonficțiune, o autobiografie, o călătorie inițiată spre vindecare, o trezire spirituală, o căutare a înțelepciunii și a semnificației generate de suferință și pierdere.“

PUBLISHERS WEEKLY

B I B L I O T E R A P I A

CURTEA VECHÉ

Pentru a comanda online sau pentru lista completă a titlurilor publicate la Curtea Veche, vizitează www.curteaveche.ro

Începi să afli

ISBN 978-606-588-538-7

9 786065 885387